СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 7. Джерзі Сіти, Н. Дж., пятниця, 10-го січня 1936. — VOL. XLIV. No. 7. Jersey City, N. J., Friday, January 10, 1936. THREE CENTS

УРЯД ВИРОБЛЯЄ НОВУ ФАРМЕРСЬКУ ПРОГРАМУ

ВАШИНҐТОН. — Три дні за чергою йшли тут наради президента Рузвелта з провідниками фармерських організацій над новою програмою поступовання в фармерських справах.

Остаточний вислід цих конференцій іще держать у тайні. Та всетаки подано, що президент постановив задержати багато зі своєї програми, що була основою закона про фармерське достроєння, котрий найвищий суд признав незгідним з конституцією. Передовсім уряд думає задержати далі контролювання засівів, але не в такій мірі, як це було досі.

Для вироблення подрібної програми для фармерських справ рішено скликати ширшу конференцію фармерських лідерів. Ця конференція відбудеться наступного тижня у Вашингтоні.

ПРЕЗИДЕНТ ВІДКЛИКАЄТЬСЯ ДО БЕЗПАРТІЙНОЇ ОПІНІЇ.

ВАШИНГТОН. — На врочистім бенкеті в готелю Мейфлавер, уладженім заходом демократичної партії в честь дня Джексона, промовляв між іншими бесідниками президент Рузвелт і в своїй промові закликав усіх людей, без огляду на партії, піддержувати його програму в імя поступу й засад.

Президент критикував гостро своїх противників за „гордий і безплодний інтелектуалізм", за „заплісnилу реакційність" та за „пусте й зужите почитання традицій". Він порівнював проблеми, які станули перед ним, з проблемами, які мав розвязувати президент Джексон, у котрого память уладжено бенкет, та доказував, що й нині ще йде за такі самі справи, бо й нині ще ведеться боротьба за права стейтів та за задержання демократичного уряду. Він запевняв слухачів, що не відступить від боротьби.

На бенкеті було приявних коло 2,100 осіб. Кожда з них заплатила за бенкет 50 долярів, з чого 5 долярів пішло на кошти їжі, а 45 долярів на демократичну партію, котра з того сподівається покрити недобір, що нині виносить $400,000. Промову Рузвелта, як звичайно, розіслано радіом.

СЛІДСТВО НАД ТОРГОВЛЕЮ АМУНІЦІЇ В ЧАСІ ВІЙНИ.

ВАШИНГТОН. — Сенатський комітет для розсліду амуніції почав свої переслухання свідків з переслухання Джана П. Моргана, голови відомої банкірської фірми Моргана й Ко.

Свідок признав, що він був головним фінансістом аліянтів у часі світової війни, що він запросив англійський уряд закупити „контролюючий вплив" у деяких американських фабриках амуніції та що за це посередництво його банк дістав від аліянтів 30 міліонів долярів комісового. Завдяки його операціям англійський уряд просто контролював фабриках амуніції фірми Вінчестера й Ремингтона.

ЗАСУДЖЕНИЙ НА СМЕРТЬ.

НЮ БРОНСВИК (Ню Джерзі). — У місцевім стейтовім суді відбулася розправа проти Едварда Метельського, 26-літнього бандита, що набрав недавно тому широгого розголосу своєю сензаційною втечею з тюрми. Суджено його за вбивство стейтового „трупера", Ворена Єнсера, коло Вудбриджа, Ню Джерзі, дня 9-го листопада.

Присяжні судді, на чолі котрих стояла жінка, по дво-годинній нараді признали його винуватим убивства першого ступня, за яке належиться кара смерти. Присяжні заявили виразно, що вони не припоручують засудженого ласці, і суддя негайно засудив Метельського на смерть та визначив час страчення.

ДІТВАЦЬКИЙ ЖАРТ КОШТУВАВ ЖИТТЯ.

БОЛТИМОР. — У середу вечором санкувалися тут діти з Семетері Гил. На довжезні санки, котрими керував 15-літній Проктор Сидвел, всіло кількоро молоді, хлопців і дівчат. Саме в хвилі, як санки рушили, хтось засунув Сидвелові шапку на очі. За якийсь час санки влетіли в рів коло залізниці Меріленд-Пенсилвенія. 16-літня дівчина Рут Стравсберґ померла з покалічень, а 4 інших дітей пішли до шпиталю з побитими боками й зломаними кістками.

ЖЕРТВУЄ СЕБЕ ДЛЯ РОЗСЛІДІВ.

ОКЛАГОМА СИТІ. — Молодий Томі Ґент з Вичита Фолз написав до університету Оклагоми лист, у котрім каже, що він жертвує себе університетові для розслідів способів боротьби недуги менінґіт.

„Я ще нічого не зробив, щоби помогти людству", пише він, „отже як вам уже знудилося робити досліди над звірятами, покличте мене".

Він додає, що є нежонатий, білої раси, „власний бос" та знає, що робить.

ГЕРОЙ З МОРО КЕСЛ ЖЕНИТЬСЯ З УКРАЇНКОЮ.

В неділю, дня 12. січня, відбудеться в укр. кат. церкві в Джерзи Ситі, Н. Дж., шлюб українки панни Павлини Микитишин з п. Джеймсом Ф. Боґеном, відомим зі своїх геройських подвигів підчас вогню на кораблі „Моро Кесл", коли то він вратував 67 осіб.

КОНКУРЕНТИ ДЕРЖАВНОГО СКАРБУ.

В окружному суді в Чорткові відбулася розправа проти Теодора Величенка і Миколи Глюти за підроблювання і пускання в обіг 1-злотових монет. Обвинувачені призналися до вини. Величенка засуджено на рік тюрми, Глюту на 1 місяць.

РОДИННА ТРАҐЕДІЯ.

Селянин Ґуру з Пелеї (Семигород), вернувшися з міста, де прадав корову, положив гроші на стіл і вийшов з хати. В міжчасі дитина взяла гроші і кинула до печі. Ґуру під першим враженням цього вбив дитину. Жінка Ґуру, вернувшись домів, на вид вбитої дитини збожеволіла. Вбивника арештовано.

ЗА СПРОБУ ПЕРЕКУПСТВА.

Суд у Коломиї засудив Карла Ліндена, власника двох автобусів, що курсують між Коломиєю і Косовом, на кару 6 місяців умовного арешту за спробу перекупити контрольора самоходового руху при воєвідськім уряді в Станиславові, Маріяна Сітарського. Побоюючися здержання руху своїх автобусів, Лінден заніс до приватного мешкання Сітарського клунок з коняком і винами. Сітарський доніс про це свому зверхникові, а цей віддав справу до прокуратури.

ЗГОРІВ МЛИН.

В Пробіжній коло Копичинець вибухла пожежа в млині, спричинена неосторожним поведенням з огнем. Наслідком вибуху збірника ропи пожежа нагально обняла цілий млин з усім його уладженням. У млині згоріла 48-літня Анна Орнатовська, що в траґічному часі спала на мішках зі збіжжям.

УЛЮБЛЕНІ НАПОЇ ЕТІОПЦІВ.

Називаються вони „тедж" і „таля". Оба ці напої приладжується з ячменю, що ферментує в глиняних посудинах. Напій „таля" має значно менше алькоголю, ніж „тедж", тому багато етіопців пє його так, як ми воду. „Тедж" є значно міцніший. Підчас ферментації додається до нього меду і одну ростину, яка має одурюючі прикмети, т. зв. „ґвето". Наслідки перепою „теджом" бувають доволі прикрі.

САМОГУБСТВО.

В Острові коло Щирця облилася терпентиною 28-літня служниця Анна Гаврилюк і потім терпентину підпалила. Причина самогубства: кілька днів перед шлюбом покинув її наречений, який вимантив від неї її запрацьований гріш.

СМЕРТЬ БАГАЧКИ З ГОЛОДУ.

В Бернмавнт (Анґлія) померла з голоду 70-літня старушка, що мала в банку 100 тисяч фунтів стерлінґів ощадностей.

ЯК ПАРТІЯ ДОБУВАЄ ГРОШІ НА ВИБОРИ.

Американська Ліга Свободи виступила з публичним закидом, що ґенеральний почтмайстер Фарлі, один з головачів демократичної партії, заставляв людей, що мають заняття в федеральнім уряді, купувати білети на „бенкет дня Джексона", що коштує 50 долярів від особи. Доходи з бенкету мають іти в руки краєвого демократичного комітету.

ЯКИЙ БУВ ТОЛСТОЙ.

У звязку з 25-літтям смерти російського письменника Льва Толстого чехословацький лікар д-р Альберт Скарван оголосив свої враження з колишньої гостини у нього. Толстой був великим прихильником Мопасана, пише д-р Скарван, і був творами французького письменника захоплений. Великий росіянин оповідав залюбки ріжні анекдоти про Мопасана або відчитував щось із його творів. Забував при цьому цілком про себе і вживався так сильно в оповідання, що голос відмовляв йому послуху і сльози спливали йому по обличчі. Як дитина плакав старий письменник, що мав стільки розуміння для всього, що гарне, велике мистецьке. Як приятель духової краси, він ніколи не був похмурим, чужим для життя. Не був теж аскетом; навпаки, вживав життя як мало хто. Часто бачили його, як ходив серед природи і, побачивши гарну квітку, ставав, оглядаючи її радісними очима. Нераз вибирався ніччю до ліса, щоби вернутись аж ранком багатшим у переживання. Його улюбленим заняттям було збирати суниці або шукати грибів. Але й музиці та співам прислухувався з рідким зрозумінням. Його двома улюбленими звірятами були пес і кінь; незвичайно зручно досідав інколи огнистого жеребця і їхав геть. Він уживав життя: розумно та із шляхотного, невинного боку.

ГАРЯЧІ ДЖЕРЕЛА ПІД ЛЕДОМ.

На побережжі Лаптовського моря відкрила підбігунова експедиція російського Арктичного Інституту гарячі джерела під вічними ледовиками.

БОКСЕР ТЕНОРОМ.

Італійський боксер Джосепе Спальдоні, що живе у Буенос Айрес, відкрив підчас одного змагу новий талант у собі. Коли йому вдалось після першої рунди звалити з ніг свого противника, він так утішився цим успіхом, що заревів на ввесь голос. Між авдиторією сидів один директор опери і відразу зміркував, що має перед собою людину з добрим голосом. Боксер дав себе переконати, що має матеріял на геройського тенора і вже вчиться співу. Граючи в операх Ваґнера, зможе показувати свої мускули.

СОВЄТСЬКИЙ КОНСУЛЯТ В УЖГОРОДІ.

В січні 1936. року зачне в Ужгороді урядувати нововстановлений консулят совєтського Союзу. Радість з нього матимуть особливо місцеві комуністи, бо буде безпосередній звязок з Москвою і може збільшаться „пособія" для них.

ЗА ВІДМОВУ ЛІКАРСЬКОЇ ПОМОЧІ.

На виїздовій сесії перемиського окружного суду в Судовій Вишні відбувається розправа проти трох місцевих лікарів за те, що відмовили помочі хорій жінці, яка через те померла. Один селянин з мостиського повіту приїхав свого часу до Судової Вишні, щоби покликати лікаря до хорої жінки, яка, як ствердила місцева повитуха, потребувала негайної лікарської помочі. Селянин обійшов усіх місцевих лікарів, а саме д-ра Бернарда Ґроля, д-ра Ізаака Францмана і д-ра Юліяна Радзикевича, але всі три відмовилися їхати до хорої на село, оправдуючись то втомою, то браком часу, а третій заявив отверто, що вже багато грошей пропало йому у селян, тому не поїде, доки селянин не заплатить йому згори. Бідний селянин мусів вернутись без лікаря до дому, і жінка по кільканацятьох годинах з браку фахової лікарської помочі померла. Тоді селянин зробив на несовісних лікарів донесення до прокуратури, яка, перевівши слідство, виладила проти них акт обвинувачення.

РОЗВИТОК ПРЕСИ В ДАНІЇ.

В ніякій державі преса не користується такою почитністю як у Данії. На три і пів міліона мешканців виходить там 290 ґазет з накладом поверх міліона примірників. У самій Копенгазі шість великих щоденників бє на неділі і свята 626 тисяч примірників. 280 провінціональних ґазет мають разом наклад 420 тисяч примірників, а 27 ілюстрованих тижневиків — півтора міліона примірників. Крім того виходить багато спеціяльних і фахових часописів.

ЛАТИНІЗАЦІЯ ВОЛИНІ.

В Більській Волі, пов. Сарни, посвячено недавно новий костел, побудований на фільварку, розпарцельованому між військових поселенців, що створили нову оселю, Травґутівку. Польська преса приписує цій кольонії з костелом велику місію серед чисто українського населення.

„ВИВЯДОВЦИ".

Недавно в Лодзі пізним вечором підійшов до М. Фокчинського, що чекав на трамвай, якийсь чоловік, представився як розвідчик слідчого виділу, відхилив кляпу плаща і показав якусь бляшку, імітацію поліційного значка, та заявив, що хоче від нього дістати деякі інформації. Фокчинський послухав здогадного вивідача і пішов з ним над беріг річки. Там здогадний вивідач кількома несподіваними ударами повалив його на землю, стягнув з нього футро вартости 1,000 зл., з кишені забрав портфель з грішми і втік. — Того самого вечора інший „вивядовца" в такий самий спосіб ограбив Еду Вінтерову.

НОВІ ДЖЕРЕЛА НАФТИ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Ґеольоґічна комісія відкрила на теренах сіл турчанського повіту: Бистра, Ісаї і Липе — багаті джерела нафти. Ці терени стараються тепер виарендувати кілька найбільших нафтових консорцій. Вістка про це відкриття викликала серед нафтярів велике зацікавлення.

„ТО НЕ Є ЗВИЧАЙНИЙ ПРОЦЕС ЗА ВБИВСТВО СІРОЇ ЛЮДИНИ"

ВАРШАВА (Польща). — Так пише про суд над 12 українськими студентами і студентками польський часопис „Роботнік" і зазначує, що розправа за вбивство міністра Перацького запишеться глибоко в історії польського судівництва. Бо „ніколи ще не записали, щоб суд відкинув стільки внесків оборони; ще ніколи літання відкинутих питань оборони не займала цілих шпальт у щоденниках. Нераз суди давали догану обороні, але рідкістю бувають такі щедро присуджувані грошеві кари".

Підсудні перетомлені.

Про обвинувачених пише цей часопис ось що: „Майже всі підсудні кашляють. Чим довше перебувають у судовій салі, тим гарячіший румянець палить їх обличчя. Ескорта далі розмежовує обвинувачених, що не можуть обмінятись думками щодо цього, що зізнають свідки. На лаві обвинувачених, в очах людей, що чекають присуду, чаїться смуток, утома й знеохота".

ЗАГАДОЧНИЙ ЗАМАХ УКРАЇНЦЯ ПРОТИ УКРАЇНЦЯ.

ВАРШАВА.—Польські часописи подали вістку про замах, що мав місце в „Українськім Інституті" в Варшаві. Ні один часопис не подав точно, що властиво сталося. Ні навіть не подано назвища особи, на яку виконано замах. Потім подано, що якийсь петлюрівець, Назар Цилінський, намагався вистрілом з револьвера застрілити бувшого „отамана" Вартоломея „Фертиневича", Замах не вдався. Переслуханий замаховець подав, що стрілив, бо хотів пімстити стару кривду ще з часів визвольної війни. З думкою пімсти носився цілих 16 років. Стільки можна довідатися з польських джерел.

Що подає українська газета.

Львівські „Українські Вісти" подають, що довідалися, що жертвою замаху став полк. Євтимович, головний орґанізатор і провідник опозиції проти Центрального Комітету. Полк. Євтимович бореться від довгих літ з нездоровими відносинами, що запанували на еміґрантському ґрунті. В останніх часах видавав він „Український Ветеран", де в гострий спосіб розправився з УНР-івською клікою. Особиста пімста Назара Цилінського дивна і виглядає на байку. Одно можна ствердити: щастя, що сліпий випадок вратував життя діяльної людини від кулі невідповідального осібняка.

ЛИТОВСЬКЕ СВЯТО.

ВИЛЬНО.—З нагоди десятьліття „Литовського Студентського Союзу" і посвячення прапора цеї організації відбулося тут при кінці листопада величаве торжество, яке набрало характеру загального свята молоді.

На торжество прибули проф. М. Біржишка і відпоручники з ріжних европейських міст. Були й українські відпоручники, що виголосили привітні промови. Між памятковими цвяхами, що їх вбивано в прапор, є один український з українським гербом і з написом „Кружок Студентів Українців у Вильні".

ПРИМІСТИТИ ЛЮДЕЙ.

ЛЬВІВ. — „Українські Вісти" взивають наш провід у краю, щоб негайно занявся справою приміщення тої маси молоді, яка тепер вийде з польських вязниць. Вона буде без роботи. Тій молоді належиться праця, а їх, як „людей з минувшиною", бояться приймати до українських установ, бо кажуть, що вони „псують добру марку" тих інституцій — в очах польської влади. А далі читаємо ще таке:

"Можна піддавати критиці доцільність учинків молоді. Можна протиставитись і поборювати її тактику, що завела її в вязничні мури. Але не вільно тепер, коли та молодь масово покидає вязничні мури, відсепаруватись від неї й кинути її на поталу припадку. Українське громадянство має супроти тої молоді зобовязання морального характеру. Доказувати це хіба зайво".

ПРО „АЗИЛЬ УКРАЇНСЬКИХ ТЕРОРИСТІВ".

ЛЬВІВ. — „Курєр Поранни" містить описи вражінь із закарпатської України, які подає польський журналіст В. Поплавський. Поїхав він тамтуди, бо варшавський процес нібито виказав, що „українські терористи" дістають захист не тільки в Литві, але й у Чехословаччині. Поплавський завважив на Закарпатті, що є там повно жидів і повно нужди, і то в краю, який є з природи дуже багатим. Каже далі, що жиди, що позмінювали імена на подібні до чеських, тужливо згадують часи, коли не було ні українців ні русинів, а тільки мадяри. Та найбільше зажурений польський кореспондент тим, що по селах є 1,380 українських учителів, якими є найчастіше бувші вояки з славної „галицької армії" або політичні втікачі з „Малопольскі Всходней". Тими селами, де вчителюють ті учителі, втікав Мацейко і втікають інші „українські терористи" — пише Поплавський.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ААА

Куди не поглянемо, розгортаючи американські часописи, всюди бачимо оті три букви, і то на перших сторонах. Поглянувши на передові статті, всюди зустрічаємо ріжні коментарі, в яких говориться теж про ті три букви. Виходить, що зайшло щось дуже важне, коли про ті три букви так широко розписуються, коли у звязку з ними заповідають далекосяглі зміни.

Закон про хліборобське пристосування (Агріколчюр Аджостмент Акт) вже ніби не існує. Верховний суд узнав більшістю голосів, що він є неконституційний. Тимсамим мусить бути відразу припинена не тільки „контроля уряду над хліборобською продукцією", як її нормувало ААА, але також видача дальших соток міліонів долярів, що їх призначено на уздоровлення хліборобства в Америці, на допомогу фармерам.

Щож властиво сталося? Три судді найвищого суду Злучених Держав були за дальше існування ААА, а шість суддів заявилися проти цього. Та з того ще не виходить, що й тих 6 суддів, що були проти ААА, були чи є тимсамим проти акції допомоги хліборобству. Вони тільки заявили, що той шлях допомоги, який вибрав уряд, не є передбачений існуючою американською конституцією. Якщо хочемо йти тим шляхом, то треба наперед змінити конституцію, а потім ухвалювати такі закони, як ААА. Без такої зміни конституції уряд не може контролювати продукції краю навіть шляхом добровільних умов з продуцентами, а не то виплачуванням хліборобам премій і т. п. Таке заявив найвищий суд.

Нема найменшого сумніву, що його рішення являється під теперішню пору великим ударом для адміністрації, зглядно для її пляну економічної відбудови краю. Воно вносить новий хаос у продукцію бавовни. Доводить до нової кризи в вугільній продукції. Підносить потребу ухвалення нових податків. Тому не диво, що у Вашингтоні рух, що скликується там представників фармерства на негайні наради, щоб зарадити наступаючій чи наступилій уже кризі.

Виринає питання, чи того всього треба було? Адже адміністрація могла засягнути попередньо інформацій щодо цього, чи позвяті нею такі важні кроки є конституційні, чи є проти конституції. Тому нам здається, що адміністрація здавала собі вже давно справу з того, що може запасти таке рішення найвищого суду. І тому саме рішення того суду не було для президента Рузвелта дуже великою несподіванкою. А коли справи так маються, то, річ ясна, що адміністрація має, а зглядно повинна мати пляни щодо цього, що треба робити, щоб відвернути той хаос, який викликало рішення найвищого суду в справі ААА.

СУД НАД УКРАЇНСЬКОЮ МОЛОДДЮ У ВАРШАВІ

ПЕРЕСЛУХУВАННЯ СВІДКІВ.

(З львівського часопису „Українські Вісти").

(27)

В ОГНІ ЗАПИТІВ.

Д-р Ганкевич: Коли зголосили ви свої спостереження?

Свідок: Я зовсім не зголошувався офіційно, тільки поділився своїми враженнями зі знайомими поліцаями.

Д-р Ганкевич ставить внесок, щоб свідок Кочик приїхав своєю таксівкою на подвіря суду і щоб туди спроваджено підс. Лебедя, а це для виснення питання росту Лебедя.

Хоч прокуратор Рудницький не противиться, суд відкинув внесок оборони, кажучи, що зізнання Кочика вистарчають.

Д-р Ганкевич просить, щоб суд доручив зміряти висоту піднесеної буди таксівки свідка Кочика, як теж самого підсудного Лебедя.

Суд віддалив і цей внесок, а це тому, мовляв, що ці поміри не устійнять усього.

На дальші запити оборони свідок зізнає, що відтинок між постоєм таксівки й вул. Тамка 44 перебув упродовж 3—4 мінут, їдучи зі скорістю 20—30 кл. на годину. Коли відвіз пасажира, повернувся на попереднє місце й подорозі купив надзвичайне видання.

Д-р Ганкевич: Чи свідок знав, що за викриття спричинника вбивства визначено нагороду, і чи підчас конфронтації з Лебедем у вязниці стрінули ви когось знайомого?

Предс.: „Ухиляю то питання".

Д-р Шлапак: Звідкіля викомбінували ви, що пасажир був яких 8 цм. вищий ніж ви?

Свідок: Своє спостереження опираю на тому, що я на цілу голову перевищую дашок будки, а пасажир якраз рівнався з нею.

Д-р Шлапак: Чи ви ділилися з ким своїми спостереженнями зараз по прочитанні надзвичайного додатку?

Свідок: Говорив про те з іншими шоферами підчас постою.

Внесок оборони, щоб суд завізвав тих людей, суд відкинув.

Д-р Ганкевич: Питаю вас востаннє: Скажіть (тут оборонець вказує на Лебедя): їхав він, чи ні?

Свідок: Їхав.

На внесок д-ра Шлапака Лебедя й свідка ставляють разом, „плечима до себе, причому показується, що свідок перевищує Лебедя на цілу голову.

ПЕРШІ ДОВІРОЧНІ ІНФОРМАЦІЇ.

Як черговий свідок, зізнає **Димітр Бубен**, аспірант слідчої поліції в Варшаві.

Свідок оповідає, що дня 15. червня 1934, після вбивства міністра, був на лінії втечі вбивника.

Підчас розмови з інспектором Пйонткевичем висказав свідок здогад, що спосіб виконання вбивства вказує, що це виконали українці.

Свідок був приявний при тому, коли перешукували плащ, і тоді знайдено там жовто-блакитну ленту. Це лента належала до т. зв. серійних, що їх деякі українські товариства виробляли при нагоді ріжних національних свят.

Позатим 18. червня перевів свідок на припоручення влади дохождення в нічлігарні при вулиці Вольській. На підставі донесення комісаріяту, мешкав там осібняк, який ще 15. червня і залишив річи. При перегляді мельдункової книжки показалося, що це був Ольшанський.

З тим назвищем зустрінувся був свідок іще тоді, як перебував службово в Східній Галичині.

Від управительки нічлігарні дізнався свідок про деякі подробиці, що дотичили Ольшанського. Тоді то впало на Ольшанського підозріння, що він мусів мати щось спільне з убивством.

Свідок переглянув річи Ольшанського і переслухав персонал і деяких мешканців нічлігарні. Тоді теж привів до слідчого судді управительку — Берову. Берові показали кілька знимок, одначе свідок не пізнала нікого.

Дня 24. червня отримав свідок перші довірочні інформації, які зовсім виразно спрямували слідство проти українців. З тих інформацій виходило, що вбивник вийшов з українських кругів.

Інформатор подав між іншим назвище Федини, як тої особи, яка могла знати про справу вбивства, тимбільше, що в першій половині червня, десь 8-го чи 10-го, він перебував у Польщі, куди потайки прибув із Данцігу.

Дня 25. червня вислано свідка в полудневу-східні воєвідства в цілі добути інформації щодо підложжя вбивства й евентуальних спричинників. Свідок був у Львові, Стрию і Калуші. Із своєї поїздки здав свідок звіт. У звіті з 29. червня подав свідок, що вбивник вийшов, понад усякий сумнів, з українських націоналістичних кругів. Вбивства доконано в цілі демонстрації. На підставі інформацій свідок дізнався, що підготовою замаху зайнявся один український студент, який після одного замаху на почту втік був до Чехії, а якого перед кількома місяцями делегували до Польщі. Назвища того осібняка не подано свідкові. Не мав теж опису його особи.

Позатим отримав свідок інформації, що згаданий осібняк був у Кракові і в Варшаві, звідкіля знову поїхав був до Кракова, а потім знову вернувся до Варшави.

Згідно з отриманими свідком інформаціями, серед визначних членів ОУН ішли суперечки на тему, хто видав приказ виконати замах: заграничний чи краєвий провід. Більшість була переконана, що вбивство мали виконати підчас побуту мін. Гебельса у Варшаві, одначе з причини технічних труднощів до замаху не дійшло.

Після повороту зі Східної Галичини отримав свідок доручення перевести ревізію в мешканні, де під назвищем Ванди Квєцінської жила Гнатківська.

Відкинені внески.

Д-р Ганкевич вносить, щоб суд звернувся до начальства свідка з прохання дозволити свідкові виявити назвище інформатора. Оборонець покликується на те, що в акті обвинувачення говориться про це, що підс. Бандера й Лебедь намовили Мацейка до вбивства. Тимчасом із зізнань свідка Бубена виходить, що приказ убивства видав заграничний провід, а краєвий був тільки виконавцем.

Прок. Желенський противиться внескові оборони й заявляє, що до інформацій, які свідок отримав від конфідентa, не слід привязувати надто великої ваги. Зрештою тезе не суперечить тезі акту обвинувачення. Тезою акту обвинувачення є, що заграничний провід приказав убити мін. Перацького, що не виключає того, що Бандера й Лебедь — виконавці приказу — наклонили Мацейка виконати замах. Чи вони сказали Мацейкові, чи ні, що це приказ заграничного проводу, — це другорядна справа.

Тоді оборонці д-р Ганкевич і д-р Павенцький настоюють дальше на свої внески і зазначують, що діють для добра виміру справедливости й для устійнення, хто був дійсним справником убивства.

В репліці прокуратор Желенський вносить, щоб суд не узгляднив внеску оборони, бо обставини, які виявив конфідент, не можуть мати впливу на зміст засуду. Прокуратор дивується, чому обороні йде про виявлення конфідента, який не мав ніякого впливу ні на один учинок, що тепер розглядають їх на розправі. Прокуратор добачує у внеску оборони своєрідну демонстрацію й бажання затемнити ясну справу.

У відповідь прокураторові д-р Ганкевич з натиском підкреслює, що оборона не заступає тут інтересів ОУН. Як він так теж його товариші не поважились би виступати в імені організації; вони боронять тільки права й справедливости.

Суд постановив залишити внесок оборонців без узгляднення.

На дальші запити оборони свідок Бубен виясняє, в який спосіб збудував собі концепцію, що вбивства доконали українці. Свідка переконав у цьому жорстокий спосіб виконання вбивства, а саме те, що стріляли в міністра, коли той лежав на землі.

Далі подає свідок, що в ночі після вбивства дохоження поведено в трьох напрямках, а саме: переведено ревізії серед українців, сред ендеків і комуністів.

Свідок зазначує, що оборона зле зрозуміла деякі уступи його зізнань, а особливо там, де говорив про довірочні інформації. Інформатор сказав тоді свідкові, що в кругах ОУН ідуть дискусії на тему, чи приказ убивства вийшов від заграничного, чи краєвого проводу.

На запит оборони свідок подрібно описує річи Ольшанського, знайдені в нічлігарні, а особливо течку й плащ.

На запит прок. Желенського подає свідок, що заки встановлено слідчу комірку з суддею для справ спеціяльної ваги в проводі, кожний представник слідчого уряду провадив дохоження самостійно.

Після переслухання того свідка заряджено обідову перерву.

По перерві зізнав ще свідок **Маріянна Кузьмінська**, що служила у Вронцберґів тоді, коли там мешкав Дацко. Свідок пізнає в Лебедеві того Дацка.

(Далі буде).

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана жінка Григорія Фатюка, члена тов. „Зоря", від. 69 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головним урядникам нашої організації за уділення мому чоловікові допомоги з фонду запомогового в сумі $75, котра стала йому великою помічю у його невиліквальній недузі. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзові. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Ольга Фатюк.

Поет: — Подружжя це спокійна пристань, де стрічаються два кораблі.

Чоловік: То я видно стрінувся з военним кораблем!

Олександер Шашді.

ДАРУНОК

(Олександер Шашді, це один із найталановитших молодих мадярських письменників. Гарно змальовує мадярське, головною південно-мадярське село. Пише в діялекті комітату Бараня).

Жінка горячкувала вже третій день. Матінка Божа знає, що ще держало її при житті. Всеж жила ще, і то так жила, що навіть заплела рано коси молодшій дочці, а потім щойно впала їй голова на подушку.

— Ах, я вмираю...

Чоловік похитав головою:

— А вжеж...

Він сказав це, бо ніколи не скривав думок.

Бліді, потріскані жінчині уста ворохнулися.

— Ах, що буде з моїми сирітками... Ой, моя червона шовкова спідниця лежить у скрині... мій рискаль гострий, невищерблений; як я хотілаб піти на роботу там над ріку...

— Будь спокійна, жінко, твоя сестра Наця прийде помагати. Твій рискаль і для неї добрий, до її рук також відповідний; таж рискаль не робить на міру, як швець чоботи...

Так то заспокоював чоловік жінку. Нібито спокійно, одначе і з жалем, бо, між Богом і правдою, вже з тим погодився: незадово кине пригоршу землі на жінчину труну. Думки його не кермувалися ненавистю. Чотирнацять спокійних літ прожили разом під одною стріхою. Хіба рідко коли заплентався їм язик у суперечку, бо й між святими буває часом суперечка.

І саме тому заблисла на хвилину блакить спогадів у трохи сонній голові Івана тай так собі сказав кілька слів:

— Кажу тобі, Текле, запряжу коні та поїду до міста по доктора...

Жінка дивилася на образ Матери Божої: думки її літали вже високо, ген може довкола чистих білих хмар, бо слова її були легкі, наче пилок цвітів на вітрі.

— Я вмираю, Іване, шкода грошей на лікаря, на ліки; таж треба на похорон.

А чоловік думав собі зовсім таксамо.

Як дав їсти худобі, порахував точно все, а писав собі на папері з люлькового тютюну. Бож то великий клопіт такий похорон. Має, щоправда, сорок пенгів за продану кукурудзу, та за них хотів купити млинок до ріпи. Щоб купити згребло, не лишиться майже нічого. Учителя попросить, щоб написав чотирострофове „прощання" — бо треба, щоб ці три сиротки гарно це виспівали, з плачем — це вже коштуватиме три пенги, а чотири пенги пропаде як ніщо в священиковій кишені; труну вигорує в місті, бож треба свічок, а на поминки вино, мясо...

В ночі жінка лежала тихо, як хтось готовий вже до далекої дороги.

Іван устав раненько, дав худобі їсти, вигнав льоху ще заки надійшов пастух, потім узяв новий капелюх, у якому звичайно ходив до церкви.

Хора зі здивуванням отворила очі:

— Ти куди, Іване?

— Запряжу коні, бо хочу купити обручі до коліс в Осипа в склепі...

Сказав це з прижмуреними очима, бо рідко трапляюся йому говорити неправду. Чейже його Бог не покарає за це, бо знає добре, що не може хорій сказати всього того, що собі в ночі обрахував. Не може чейже вимовити того словами, що збирається до століяря за труною.

Іван запряг коні. Та не поїде впорожні: дав на віз два мішки пшениці до млина.

* * *

Колеса обертаються тяжко по густому болоті. Іван дивився на безлисті придорожні верби, сумно дивився та — що тут перечити — очі мрякою зайшли йому та й то може не так від грудневого вітру...

Насамперед виміняв у млині пшеницю на муку, потім пішов до століяра. Та перед аптикою коні якось самі стали помалише йти, хоч, може бути, й рука шарпнула за віжки. Не поганяв коней; випустив віжки з руки та зіскочив із воза.

Бородатий аптикар, що ніколи не сміявся, непривітно крикнув на нього:

— Рогіжка перед дверима на те, щоб ви мені болота не наносили!

Іван не міг виправдуватися, що йому що інше в голові, ніж уважати на болото. Суперечки не міг зачинати, бож прийшов тут із просьбою, тому покірно зняв новий капелюх із голови:

— Прошу дати аспірини за сорок сотиків... одначе доброї, сильної, бо мені жінка вже четвертий день у гарячці...

Аптикар загаркотів наче собака:

— Сильна чи слаба, стільки помагає, що вмерлому кадило. Лікаря прикличте, він поможе.

— Не для нас такі видатки. Вже досить, що за труну треба готівкою платити.

Аптикар причалапав ближче у своїх тяжких повстяних папучах.

— Аспірини не дам і кінець. Кличте доктора до жінки.

— Та деж це для мене бідного такий видаток...

— Тепер я говорю! Розумієте? Сас не продасть труни дешевше, як за двацять пять пенгів; чотири пенги для священика...

Решту Іван уже знав краще, ніж аптикар. Виняв із кишені клаптик паперу, що на ньому в ночі вирахував був усе. Читав:

„...три пенги „Вічная память", два пенги свічки, шість пенгів вино, чотири пенги мясо...!"

— Разом сорок чотири пенги. За це можете двічі закликати лікаря, можете купити ліки; більше вона чейже не вивезе. Бачу, маєте сидження на возі; можете зараз заїхати до лікаря Франка на подвіря.

В Івановій голові буяли думки. Вкінці вложив у кишеню сорок сотиків і пустився до дверей.

— Може бути, що пан аптикар у добру годину...

Та нараз щось йому впало до голови й вернувся.

— Ануж Сас дасть труну за пятнацять пенгів? Мяса можу не купувати, вино позичу в куми... Ну, то таки похорон дешевший, ніж...

Аптикар дав уже майже за пропале, та тут рідкий гість, усміх, зявився серед гущі його бороди.

— Деж там дешевий! А посмертна хустка? Ви забули хустку! Піде на це десять пенгів, як дріт, в Осиповій крамниці.

Іван лише промимрив:

— Слава Ісусу Христу...

І стільки. Торкнувся рукою капелюха, оставив чималий шматок болота на цементовій долівці аптики тай вийшов.

Як вертався, розсівся колом нього вигідно на кошиковому сидженню пан доктор Франк у ловецькому капелюсі...

* * *

Жінка дивилася на образ Матери Божої, та думки її не долітали вже до білих хмар. На рамцях образу запримітила павутиння та простогнала до старшої дочки:

— А зітри-но порох із рамців., а хліб замкни до шафки, бо мухи обсядуть його...

Іван дивився на жінку і всміхнувся.

— Нема що, старий аптикар має мудру голову: він уміє краще рахувати ніж я...

А що не вмів скривати думок, розповів докладно про аспірину за сорок сотиків.

* * *

Весняне сонічко тепло пригрівало. На чорній, тлустій землі над берегом ріки жінка підгортала кукурудзу; а як робота вже кінчилася, вибралася до міста в найближчий торговий день. Надягла червону шовкову суконку (до церкви вже й так недобра, бо трохи миши надгризли), найтовстішу курку вложила до кобелі та вибралася до містечка. Біля пам'ятника Невідомого Вояка, там, де відбувається торг, так прискорила ходу, наче гнали її. Не пристанула ні на хвилину аж до самої аптики.

Бородатий аптикар підвів голову знад часопису:

— Що скажете?

— Я принесла курку. Найтовстішу, найгарнішу мою чубату.

— Понесіть на торг, куплять жидівки.

— А зараз! Я принесла пані аптикареві. В дарунку...

Аптикареві газета випала з руки; видивився на румяне лице селянки.

— Що таке?! В дарунку?!

— Бо то пан аптикар не дали тоді аспірини мому чоловікові, Іванові. Пан аптикар зробили були такий докладний рахунок. Яких сто разів розповідав мій чоловік, Іван. А якже, розповідав: хай би то панові аптикареві не прийшла тоді до голови ця хустка, то моїм рискалем моя сестра Наця копалаб нині на мому місці кукурудзу над рікою...

Виняла курку, взяла кобелю тай вийшла.

Бородатий аптикар довго дивився за нею, потім зігнувся та погладив чубатеньку курку.

Сумерк ґенґстерів.

— Якось ґенґстерство меншає... Щораз менше випадків грабіжів.

— Ґенґстерів є досить; лише тих, яким можна щось забрати, є чимраз менше.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЧИ СТАНЕ ШКІРА ЗА ВИПРАВУ?

Між Пефером, автором книжок про ріжні краї та заграничну політику, і його критиками розвелася дискусія за питання: чи виплачуються кольонії державам?

Питання на часі хочби супроти кампанії Італії за добуття Етіопії та німецько-польські зазіхання на Україну.

Пефер писав нераз у своїх книжках, що кольонії не виплачують. Мовляв, кольонії не облекшують зовсім гущі населення в державі, що добуває кольонію.

Йому відповідають: Як кольонії не облекшують гущі населення, то вони принаймні дають державі нагоду набрати собі з поневоленого народу податків, а це є користь для побідної держави.

ЧИ ГРАБІЖ ДОБРИЙ БИЗНЕС?

Пефер відповідає: „Заки хто таке скаже, повинен подивитися на буджет африканських кольоній.

„Збирати податки з тубильців — не така легка справа. Їх треба наперед залякати, потім набити, потім позазаджувати в тюрми, або заставити силою працювати.

„По тім усім держава ще не дістає стільки, щоб цим оплатити всі кошти удержання вязниць, судів, доріг, шкіл і всіх тих інших річей, що їх вона мусить справити, якщо вона взагалі має правити краєм і збирати з нього податки.

„Мало котра кольонія, якщо взагалі яка, оплатила кошти адміністрації з податків. Звичайно держава мусить оподаткувати своїх власних людей, щоби покрити адміністраційні недобори з кольоній".

ІСТОРІЯ ВЧИТЬ.

„Всі податки, стягнені Англією з її трох повоєнних кольоній в Африці", — пише Пефер, „не оплатять двох воєнних кораблів, а не то всіх кораблів, що вона тепер післала проти Мусолінія".

А скільки податків дістали Злучені Держави з Филипинських островів? Всі податки не заплатили би коштів еспансько-американської війни та коштів душення повстань населення на филипинських островах.

„Добувши Етіопію, Мусоліні не дістане з неї стільки податків, скільки треба на заплачення одного святкування фашистівської партії".

ЩЕ ОДНА ЛЕКЦІЯ З ІСТОРІЇ.

Згадка Пефера про филипинські острови пригадує Еспанію, що є, як кажуть, клясичним прикладом вартости кольоніяльної політики.

Ледви обєдналася по довгій, бо коло 800 літ тревающій боротьбі, Еспанія негайно пустилася на політику експанзії, себто поширення своїх посілостей. Вона захопила Португалію, Сицилію, південну Італію та стала грати провідну ролю в Европі, давила Францію й Німеччину. Як відкрито Америку, вона нахапала стільки країв в Америці й Азії, що її королі хвалилися, що в їх царстві сонце не заходить.

Нині ця країна обдерта з усього цього багатства. Її кольонії втрачені. Одна кольонія за одною повставали проти материньої держави й організувалися в окремі держави. Останки цієї імперії в Америці й Азії забрали Злучені Держави, набивши Еспанію в скандальній для Еспанії війні.

ВПЛИВ НА КАСУ Й ВПЛИВ НА ДУШУ.

Що осталось Еспанії з її величезних кольоній?

З посілостей осталася невеличка кольонія в Африці, де еспанці мають більше клопоту з тубильцями ніж кольонія варта.

Чи слідно в краю, що він колись був паном найбільшої кольоніяльної імперії в світі? Еспанія нині одна з найбідніших країн у світі. На кождім кроці видно нужду. Нужда нуждою їде й нуждою поганяє. Правда, край там бідний, але з нього можна би добути більше, якби нарід був добрим господарем. Та як йому можна було вчитися кращої господарки, коли королі вганяли ним по всьому світу шукати легкої наживи, добуваючи кольоній?

ЧИ АНГЛІЯ ЦЕ ДРУГА СТОРОНА МЕДАЛІ?

Міг би дехто показати на Англію як на приклад держави й народу, що зарobили на кольоніяльній імперії.

До кінця війни ніхто в це справді не сумнівався. Та нині в Англії є багато думаючих людей, що сумніваються у вартість кольоній для англійського народу. Зрештою всі бачать, що кольонії з природи речи мусять ставати щораз більше незалежними від матернього краю: економічно й політично. Внаслідок кольоніяльної політики сама Англія перемінилася в фабричний край без рільництва. Як довго їй не грозила небезпека наїзду, як довго її боронила величезна англійська фльота, все було гарно. Та розвій штуки літання відкрив Англію до нападу. Вона перестала бути островом, який успішно боронять море й фльота. Що буде на випадок війни, якби так літаки знищили англійські кораблі? Що буде Англія їсти? Свої залізні фабрики, чи ткальні варстати?

Нині неодин думаючий чоловік в Англії міркує над тим, що Англії робити, щоб назад відбудувати англійське фармерство, знищене наслідком погоні за кольоніями.

Та чи вдасться це легко, і чи взагалі вдасться?

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Як організуватись.

Не раз, ні не два вже говорено про те, що нам, українцям, треба підготовляти боєві, чи там військові кадри, а потім треба ще організувати ввесь нарід. При нагоді Нового Року ми повинні ту справу не тільки взяти під розвагу, але таки зачати її переводити, і то негайно. Ми мусимо зрозуміти, що світ числиться лише із зорганізованою силою, з силою і життєздатністю народу.

Армія є організацією, зложеною з людей боєздатних. Жінки, діти і старші туди не входять. Коли візьмемо за підставу числа світової війни, то побачимо, що кожна нація не створила в себе армії, яка перевищалаб шість і пів процента свого населення. Коли примінити повищі числа до нас, рахуючи, що нас тепер є пятьдесять міліонів, то ми в найкращім випадку могли би створити три і чверть міліонову армію. Іншими словами, могли би запрягти стільки то людей до активної, визвольної боротьби. Коли так, то що зробити з позісталими десятками міліонів людности? Яку ролю в нашім суспільнім життю та визвольній боротьбі мала-б решта відограти, коли вона не буде зорганізована?

Остання світова війна, як і теперішня італійсько - етіопська війна, наглядно доказують, що тепер не армія веде війну, але ввесь нарід. Бо коли армія бореться на полі битви, то жінки, старші, ба навіть діти, одним словом: усі ті, що лишаються вдома, мусять тій армії помагати, її удержувати та її засилювати. Колиж та частина, що лишається в запіллю, не буде зорганізована, то не тільки армії, але навіть себе не буде в можности виживити.

Щож з того виходить? А те, що нам конечно треба організуватись. І то не організуватися в гуртки, чи якісь там групи, тільки на те, щоб замкнутися в своїй шкаралупі і горлати, що ми є найліпші українці, а ті інші, то вже не такі добрі. Нам треба організувати ввесь нарід. Ріжниця віри чи політичних поглядів не сміє нас ділити. Таке ділення не є оправдане, бо віра Христова наказує любити ближнього, а забороняє ненависть; а з другої знову сторони, вже здоровий розум каже, що сила народу є в його лучности. Коли ми замісць лучитися будемо ділитись, а замісць єднатися, битися між собою, то вкінці доведемо до того, що ні політичної ні релігійної свободи в нас не буде. Розбитий нарід не може устоятися хоч би й перед слабшим, але зорганізованим ворогом. Тому всі разом до організації, всі до централізації!

Українська Центральна Рада в Нюарку не мішається до справ релігійних, ані не накидає ніяких політичних поглядів, ні переконань, а має за ціль згуртувати всіх українців у Нюарку й околиці до співпраці при відбудові нашої держави. Отже обовязком кождої організації є прилучитися до неї і спільно з нею працювати. Не прилучаться хіба перевертні, або ті, що люблять темноту, а бояться світла правди, та ті, що мають липкі пальці та люблять їх мачати в народнім майні, а через те бояться контролі.

Як відомо, Центральна Рада в Нюарку за пару днів має перевести вибір нового уряду на рік 1936. Того самого дня буде уложена програма роботи на біжучий рік, тому конечним є, щоб кожда організація вислала своїх делегатів на збори, як оголошено. Нехай ніхто не каже, що, мовляв, нас не просили. Це тільки на празник просять, а до народньої роботи кожний, хто є українець, іде з обовязку.

За Центральну Раду подав:
адвокат **В. Кузьма.**

МОЛОДЬ ПРО ПОЇЗДКУ МАТЕРИ СЕВЕРИНИ ДО АМЕРИКИ

(Допис зі Львова).

I.

Поїздка Впр. М. Северини ЧСВВ в Америку зробила в нас велике враження. Цеж перша монахиня, що важилася сама вдатися в далекий чужий край та уладжувати там вистави. Тому з великою цікавістю ми слідили кожний, що так скажу, крок, пильно збирали кожну вісточку з Америки й раділи триюмфами українських вишивок.

Одначе нам усетаки було ще замало цього, що подавали часописи. Нетерпиливо очікувано повороту Впр. М. Северини, щоби таки безпосередньо від неї щось більше почути, розпитати, а потім ділитися з нею своїми враженнями.

По повороті Впр. М. Северини не прийшлося довго ждати. Неначе йдучи назустріч нашим бажанням, почала вона зараз низку викладів, щоби заспокоїти нетерпеливу цікавість. Слухачів було багато. Приходило багато старших і багато молоді. Переважали жінки. Ось саля прикрашена вишивками (Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка підчас вистави вишивок) і виповнена слухачами, що ловлять кожне слівце.

Довідуємося про перебіг подорожі, про побут Впр. Матері в Америці, про те, з якою щирістю приймали її всюди як дорогого гостя.

Ми знову раділи, що наші вишивки збудили захоплення й подив як серед своїх так і серед чужих, та які немов примушували застановитися: "Хто ми, чиїх батьків, ким і за що закуті".

Скільки сили вони додали нашим землякам до дальшої невсипущої праці над виробленням свого національного „я"!

Вишневим цвітом падали на душі й будили ще більшу тугу за батьківщиною. А найважніше: стали товчком до заснування українського етнографічного музею в Америці. Цей музей буде прекрасною українською оазою, буде куском батьківщини на чужій землі.

По викладі посипалися питання про українські школи, при чому порушено проблему денаціоналізації. Взагалі питали про всі прояви українського життя. На це все Впр. Мати Северина мусіла давати обширні відповіді, бо заінтересування було таке велике, що нікому не хотілось опускати салі. Ми були слухали це цілі години.

Чиж не приємно було чути, що прим. в Америці нема сервілізму, звичаю цілування рук! Там нема такої великої пропасти між робітником і інтелігентом, як у нас. Там є рівність і свобода.

Свобода, якої статуя здалека витає чужинця, це символ господаря на своїй землі. Це порушило наболілі наші серця.

А миж чим гірші?

Ми, сорок пять міліонів, що чаруємо світ своєю красою, піснями, вишивками і... доброттю!

Зворушився бунт проти холодного „так мусить бути, така доля". Кожний нерв почуває, що: „так не сміє бути". Ми раділи, що бодай невеличка горсточка „нас" може свобідно жити й розвиватися. А-ле воно так далеко від батьківщини!

Нам хотілося полинути на хвилину, щоби зачерпнути свіжого повітря та принести його сюди. Може під свобідним подихом і „наша пивниця" перемінилась би в запашний город.

І ми почули, що нашим спільним завданням є почати це діло й над ним працювати.

На наших братах в Америці лежить велике завдання. Вони передовсім мусять зберігати кожну одиницю та дбати про її національне виховання, бо справді там „жниво велике, а робітників мало". Друге, це: репрезентація перед світом.

Аж тепер ми зрозуміли, що це за тяжкий обовязок та що ми повинні з усіх сил помагати нашим Братам і Сестрам за океаном. Це ми відчули зі слів М. Северини.

Передусім ми молоді мусимо стануть до праці.

Зібрати матеріял до етнографічного музею, світлини, легенди, пісні, книжки, словом: частину скарбів, на які наша батьківщина багата й які ми цінимо. Ми повинні листуватися з молоддю в Америці, щоби взаємно на себе впливати.

Тільки трохи обопільної охоти й доброї волі, а певно, що спільна праця вже в дуже скорому часі принеслаб великі успіхи.

Тому ми вдячні Впр. Матері Северині, що вказала нам нові шляхи. Завдяки її словам у наших душах загорів вогонь симпатії й охоти до співпраці з американською Україною. Ми хочемо разом боротися за краще завтра й одною, спільною працею здобути свободу на своїй власній землі!

А Матір Северина останеться у вдячній памяти назавжди вже за те, що збудила в нас ті чуття.

Маруся Бріль,
укінчена гімназистка, учениця Музичного Інституту ім. Лисенка.

II.

(Надіслане зі Львова).

Америка тепер в Европі модна. Америка це символ життя, розмаху, чину. З подивом і тугою споглядаємо за океан, з бажанням хоч раз у життя побачити це життя зблизька. Радіємо дуже, коли хтось з наших кругів вибирається тамтуди в дорогу. А скільки радости, як повернеться і розкаже!

Наша дорога опікунка і правдива приятелька молоді, Мати Северина, зробила нам недавно цю радість своїм докладом про життя в Америці. Говорила до молоді про молодь з одушевленням і любовю, якою все огріває і все підбадьорює наші серця.

Як мило було нам почути, що наші други за океану тужать до нас, до краю. Отже наші думки шлемо собі взаємно назустріч; вони стрічаються певно десь над розгуканими хвилями моря і неодні тонуть серед бур, як недосяжні мрії.

Ми знали неодно про американську молодь. Фільми й актуальні повісти представили нам це молоде покоління як практичних, сміливих робітників і борців. Такими представила нам також українську молодь в Америці Мати Северина.

Бажаємо вам щастя у ваших змаганнях! Чуємо, як гудять на широких просторах літаки, як високо попід хмари пишеться слава України! Бачимо вас, завзятих молодців, як провадите мотори, гордитеся ними і ждете великого зриву! Бачимо вас, молодї дівчата, як перевязуєте рани, студіюєте хемію, фармацію, формуєте справжній український червоний хрест. Ви вільні, тому можете значно більше зробити для Вітчини ніж ми! Мати представила нам широко вашу працю і запал, і живо забили з радости наші серця! Українці навчились американського темпа — праця кипить.

Але вони не зовсім замериканщилися. Не стратили питомого українського сентименту. Їх любов до вітчини, яку чудово змалювала Мати Северина, така зворушлива, повна ліричних сюжетів: з любови до вітчини прикрашують американські українці свої доми нашими квітками: барвінком, рутою, маком. В цей спосіб живе між ними дух Шевченка, а сама Америка вдягає шати України.

Подобалася нам дуже самостійність і висока етика наших другів зза океану. Бавляться самі, без „опіки" і це найкращий доказ, що в них високо розвинене почуття відповідальности і що можна на них числити, коли батьки їх мають до них таке велике довіря.

Приємно було почути про гарне приняття Матери Северини. Легкий тон оповідання Матери про ваші забави і радости викликали підчас докладу дуже симпатичний і веселий настрій. Любов, з якою говорила про вас, зближила нас до вас; здавалося, що ви не там далеко в Америці, але дуже близько. І справді є ви близько нас, бо в наших серцях!

Гордимося вами і вашою допомогою визвольним змаганням. Спільна праця, що веде до одної великої цілі, лучить нас. Ніякі простори не відчують членів одної нації, яка плекає свою традицію та зберігає національну культуру.

Софія Вергановська,
учениця 8-мої гімн. кляси.

ЯКІ КНИЖКИ ЧИТАЄ СУЧАСНА НІМЕЦЬКА МОЛОДЬ?

(ВУНІ) Міністеріяльний радник у Державному Міністерстві Освіти, д-р **Г. Узадель**, віддав нам до використання оцей короткий, але цінний зміст своєї довшої промови, виголошеної недавно з приводу „Тижня німецької книжки".

Теперішня німецька молодь стоїть в іншому відношенню до книжки ніж молодь попередніх ґенерацій. Тому, що націонал-соціялізм трактує німецьке минуле як низку вчинків, на які рішаючий вплив мали предки сучасного покоління, що в собі несе їхню спадщину, то на перший плян для нинішньої молоді висувається **історична книжка**, хоч, що правда, в іншій формі ніж раніше. Історичні події вважаються не за предмет вивчення, а приймають форму **переживань**. На вечорах у домівках гітлерівської молоді спонукується молодь переживати зовсім означені цінности історичних переживань за допомогою спеціяльних програмових збірок (Гаймабендмаппен), виданих державним провідництвом молоді. Завдяки вечорам у домівках стала книжка таким важним допомоговим засобом, без якого улаштування таких вечорів булоб неможливим.

Розуміється, теперішня молодь читає також іще романи з пригодами (авантурничі романи), як і раніше. Але разом з тим не менше часто хапає за книжки з описами ручних робіт для практичних цілей. Будова літакових моделів неможлива без таких книжок. Рівночасно такими книжками й роботами молодь далеко краще підготовляється до пізнання фізичних законів, ніж це міг би дати найкращий підручник фізики.

Передовсім теперішня молодь шукає у книжці тих цінностей, що стали їй близькими через переживання націонал-соціялістичної революції. Тому молодь відкидає „літературу для молоді" в старому розумінні слова — вона не хоче книжок, пристосованих для певного віку. Вона хоче, щоб її трактували поважно й хоче приймати чинно участь у творчости нової Німеччини. Тому непотрібно спеціяльних письменників для молоді, а найліпші письменники мусять писати так, щоби молодь їх розуміла.

Ідейна сторінка книжки сполучена також і з матеріяльною; щодо цеї останньої, німецька молодь вимагає, щоби книжка стала дешевшою.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ВЕСТ ГЕЙВЕН, КОНН.

На Рідний Край.

Пані Агафія Бундзяк прислала до Обєднання $40. З цеї суми вона сама жертвувала $39, а по 50 центів зложили Марія Табака й Іванна Брезицька. Іванна Агафія Бундзяк призначила на народні цілі $5 замісць святочних Різдвяних желань, $30 на бібліотеку для політичних вязнів з приводу свого 30-літнього перебування в Америці, а далі $2 для матерей Біласа й Данилишина та $3 на поміч політичним вязням.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ.

На Рідний Край.

Переслано через Обєднання $15.25 з чого Централя вислала $7.80 на політичних вязнів, яких тепер Ляхи судять у Варшаві, а $7.45 на визвольну боротьбу. Сума $7.80 вплинула з відчиту, а $7.45 з розпродажу відзначок.

Петро Гук, секр. від. ОДВУ.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ.! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

подае до відома, що

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 13-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ

в годині 8-мій ввечір

В СІЧОВІЙ ГАЛИ, 229 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J.

:——::——: відбудуться :——::——:

ЗБОРИ

на котрих буде вибраний уряд на наступний рік.

Відпоручники всіх організацій повинні обовязково явитись. Також проситься всі організації, котрі дотепер не мали своїх представників в Центр. Раді, щоб їх на ці збори прислали. 7

За Укр. Ц. Р.: **Е. Онищук**, писар.

7

УВАГА! УКРАЇНЦІ З МІСТА ОЗЕРНА І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАПРАШАЄМО ВАС ДОРОГІ РОДИМЦІ НА НАШ

ПЕРШИЙ ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

——: котрий відбудеться :——

В СУБОТУ, ДНЯ 11-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ

B VOLKS LYCEUM,

218-220 EAST 2nd STREET, NEW YORK CITY.

Початок в годині 8-мій ввечір. — Вступ 40 центів.

Орхестра під проводом Зазулевича.

Дохід з цього балю призначений на допомогу Корпоративному Домови міста Озерна, повіт Зборів.

4-5,7 За добру забаву ручить — **Комітет.**

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ТРЕТІЙ РАДІО-КОНЦЕРТ-БАЛЬ

——: відбудеться заходами :——

УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО КРУЖКА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ

У ГАЛІ ПІД Ч. 66-68 EAST 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок в 4-тій годині пополудні. — Вступ 40 центів.

ПРИ КОЛЬОРОВІМ СВІТЛІ.

Початок концерту точно в 6-тій годині ввечір.

В концертовій програмі беруть участь: 1. Звісний оперовий співак (басбарітон) **В. Ділов.** 2. Звісна співачка **М. Федорович.** 3. Тріо: **Ю. Василевич, А. Порлер і Е. Кучмар.** 4. Автор-куплетист **І. Козаченко** в новім репертуарі. 5. Народні танки під управою **Т. Андрушка.** 6. Сольо на скирпці **Ю. Василевич.** 7. Два брати **Ґуралі** виступлять зі співами. 8. Дует із опери „Запорожець за Дунаєм" **М. Федорович і В. Ділов.**

Любимці Радіо Програми! Приятелі! Громадяни!

Прийдіть на цей РАДІО-КОНЦЕРТ-БАЛЬ, де будете мати спромогу особисто стрінутись із учасниками нашої програми, котру передаємо кожньої суботи, в годині 4:30 пополудні зі стації WBNX 1350 Kc.

Крім цього спричинитесь до удержання цьої нашої програми на радіо й засвідчите свою солідарність у культурнім змаганню нашого народу.

Пора вже й нам бути на рівні з іншими! Пора вже й нам мати безперервні програми на Радіо, так, як мають інші національности! Але нехай це не буде обовязком одиниць, або малих гуртків людей. Це справа культурної вимоги цілого громадянства. Ви теж повинні брати в цьому участь. — Будуть концертові точки. Радіо-музика до танців. Буфет. Ріжні несподіванки. Приходіть всі! — Витає Вас — 7-8

Комітет Радіо Програми.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Я. Тов. Запорозька Січ, від. 367, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в годині 2-гій пополудні, в гали парохіяльній, 383 Годсон Еве. Просимо членів прийти на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження, як обговорення балю і інші. Вибрано такий уряд на 1936 рік: Микитинський, предс.; Н. Мазурчак, заст.; Антонів, секр.; П. Псюк, заст.; П. Лиско, кас.; Вас. Луців, заст.; Д. Сподарик, В. Бабій і В. Пристайко, контрольна комісія; Яць Шихворост і Гав. Лилак, надзирателі хорих в місті; І. Пукіш на Вест Евени; Кость Санагурський і Мик. Білик, прапорчики; Ст. Чайковський господар галі; Петро Псюк і Петро Гринів представники до робітничого дому. — М. Микитинський предс.; Антонів, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Я. Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці від. 36, повідомляє своїх членниць що річні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в гали церковній, в годині 3-тій пополудні. Просимо членниць прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Контр. комісія буде здавати рахунки і буде читання статута. Уряд на 1936 рік вибрано такий: Олена Скробач, предс.; Настазія Макогон, заст.; Марія Ходак, секр.; Ксеня Андрусів, заст.; Анастасія Грицак, кас.; Анастасія Росціховська, заст.; Марія Гойсак, Марія Онуфрик і Юстина Лиса, контрольорки; Анна Воляк, Софія Булавинець і Марія Відкович, надзирательки хорих; Анастасія Пастернак, надз. хорих на Вест Евені; Анна Скробач, Марія Крик і Софія Пунька, до світла в церкві; Анна Барнас, господиня галі. — Олена Скробач, предс.; Анастасія Грицак, кас.; Марія Ходак, секр.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Я. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в годині 2-гій пополудні, в українській галі на Норт Гудман. Просимо членів прийти на ті збори на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Уряд на 1936 рік вибрано такий: Андрій Гусар, предс.; Анна Дронь, кас.; Микола Головка секр.; Дмитро Коритко і Теодор Задорожний, контрольори. — Микола Головка, секр.

ГОДСОН, Н. Я. Бр. св. Йосафата, від. 273, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що перші збори 1936 року відбудуться в неділю, 12. січня, зараз по Сл. Божій, в гали апрохіяльній. Напоминаємо кождого члена і членицю, щоб прийшли на ці збори, бо маємо важні справи. Просимо урядників з 1934 року і з 1935 прийти на ці збори. — Михайло Лібрук, пр.; Ілько Лисогір, кас.; Павло Маряк, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в годині 2-гій пополудні, в Укр. Гор. Клюбі, 414 — 7-ма вул. Приявність членів конечна на цих зборах. Контроля здасть звіт з товариського амйна, по чім буде вибір уряду на 1936 рік. Довгуючі члени щоб постарались вирівнати свої залеглости. — Р. Рубльовський, секр.

МІКІСПОРТ, ПА. Тов. Запорозька Січ, від. 132, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в гали церковній, в годині 12-тій вполудне. На тих зборах контрольори здадуть цілорічне справоздання, тому просимо всіх членів прийти. Пригадуємо всім довгуючим членам, щоб прийшли і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. —Гр. Коніцький, предс.; Дм. Сова, секр.; Вас. Кочкодан, кас.; Мих. Усик рек. секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 11. січня, в церковній гали на Гренд Еве., точно в годині 8-мій ввечір. Просимо всіх членів прибути на означений час. — Іван Король, предс.; Стефан Музика, кас.; Н. Гузар, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні і річні збори відбудуться в суботу, 11. січня, точно в годині 7:30 ввечір, під ч. 386 Джанстон вул. Обовязком є всіх членів прийти на збори і на означений час, бо буде справоздання за минулий рік і вибір нового уряду на 1936 рік. Котрі члени не прийдуть на ці збори підпадають карі згідно зі статутом. Просимо привести нових членів і вписати їх до У. Н. Союза, за що отримаєте нагороду. — Микола Пупчик, пр.; Василь Черпака, кас.; Василь Глива, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в годині 12:30 пополудні, в домі Горожан, 847 Н. Френклін вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження, як баль і товариський статут. — Я. Лежняк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Я. Відділ 204 повідомляє своїх членів котрі не могли бути приявними на річних зборах, що на тих зборах вибрано такий уряд на 1936 рік: Петро Сокальчук, предс.; адв. Михайло Радик, заст.; Микола Близнак, секр.; Іван Крочак, кас.; Мирон Сітницький, Микола Мороз і Петро Ікалович, контр. комісія; На тих зборах запало кілька важних ухвал, з якими всі члени є обовязані ознакомитися, а головно ті ухвали виконувати. Місячні збори відділу відбуватимуться в той час і на тій самій галі, що минулого року. Наступні збори відбудуться в суботу, 11-го січня. — М. Близнак, секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 12-го січня, в годині 2-гій пополудні, в Ліберті Гали. На зборах буде справоздання фінанасовог секретаря, касира і контр. комісії за 1935 рік. На річних зборах вибрано такий уряд на 1936 рік: І. Шеґера, предс.; М. Семенюк, заст.; Д. Федина, кас.; О. Ґелета, заст.; Ю. Ґеречка, рек. секр.; Н. Лісний, фін. секр.; Л. Мартинчук і П. Стрілець, контрольори; Н. Лісний і Анна Мартинчук, надз. хорих; В. Ббрик і П. Стрілець, хоружі; Ю. Шклода, дверник. Збори будуть відбуватися в 2-гу неділю по першім, в Ліберті Галі. — Н. Лісний, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Я. Тов. „Зоря", від. 69, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 11. січня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-та вул. Просимо членів прибути на збори і позможности вирівнати свої залеглости. — Е. Парницький, секр.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМОВА І БАЛЕТНА СТУДІЯ АВРАМЕНКА

:——::——: влаштовує :——::——:

ПЕРШИЙ АРТИСТИЧНИЙ ВЕЧІР

КОНЦЕРТ-БАЛЄТ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ

В САЛІ СТУДІЇ, 747 БРОДВЕЙ (між Астор і 8-мою вулицями).

Участь беруть: Примадонна Метрополетан Опери **Мадам Марта Едвуд.** Мексиканська радіо-співачка **панна Люсі.** Українська молода співачка **панна Ліда Бодруґ,** що приїхала з Торонта, Канада. Англійський співак **п. Ґ. Віллямс.** Славний концертовий скрипак **В. Ґрафман,** бувший помічник славного професора Леопольда Ауера. Італійський професор пяніст **К. Пусатері.** Український гармоніст-самоук-віртуоз зі стейту Пенсилвенія **Н. Грабарович. Та танцюристи студії. Нові декорації і прекрасно вдекорована саля.**

Початок в годині 8:30 ввечір.

Укаїнці, не будьте байдужні і прийдіть громадно, а переконаетеся на власні очі, який ми маємо здобуток культурний. Також матимете нагоду почути світових артистів, з котрими і наші молоді сили будуть мати велику честь виступати. Рівнож побачите, які звязки студія має і з ким. В перервах і до танку буде грати новозорганізована орхестра Студії під проводом сестер **Єденаків.** 7-8

ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ СТУДІЇ:

В. Авраменко, директор і балетмайстер. **Професор А. Дж. Меркадо,** музичний директор. **М. Дж. Ґанн,** головний менаджер.

П. С. **До школи** танків, співу, музики, руханки, драматичного гуртка і до малярської школи можна вписатися що дня від 9-тої рано до 10-тої ввеір. Приймається діти і старші.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 344, повідомляє своїх членів і членниць, що річні збори відбудуться в неділю, 12. січня, точно в годині 3-тій пополудні. Напоминаємо членів і членниць, щоб не зробили того, що минулого мусяця, що на збори прийшло тільки 11 членів і треба було річні збори відложити, але дальше відкладати не можна. Обовязком усіх членів є бути приявними на означений час. Просимо молодих членів не передавати своєї вкладки батьками, але самому прийти на збори хоч раз на рік. На зборах буде вибір уряду, справоздання урядників за 1935 рік і інші важні справи. Довгуючі члени мусять свої довги хоч по трохи сплачувати. — Т. Присташ, предс.; Я. Резнік, кас.; Гр. Геба, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка від 306, подає до відома своїм членам, що звичайні збори відбудуться в суботу, 11-го січня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Галі при Розел і Генри вул. На цих зборах маємо полагодити недокінчені справи з річних зборів, а найголовніше з тою позичкою, котру Тов. позичило У. Н. Галі. Довгуючих членів напоминаємо, щоб по змозі сплачували свій довг. — Справоздання уряду за 1935 рік: Гагальний прихід $638.72. Загальний розхід $702.55. Загальний маєток Тов. ім. Івана Франка за 11 літ і 7 місяців свого існування є: Готівка в банках $716.75, позичка У. Н. Г. $100.00, інвентар $160.68, довг на членах $63.21, інше $1.45. Разом $1.042.09. За той час Тов. виплатило більше ніж $350.00 хорої запомоги для своїх членів. На добродійні цілі понще $50.00. А членів скільки? На початку 6, а тепер 20. Чи можна сказати що Тов. щиро працює? В уряд на 1936 рік зістали вибрані; Теодор Федуняк, предс.; Стефан Окрепкий, кас.; Стефан Береза і Андрій Андрійців, контрольори; Василь Моссора, секр.

ВЕСТЧЕСТЕР, Н. Я. Тов. Згода, від. 210, повідомляє своїх членів, що на річних зборах вибрано такий уряд на 1936 рік: Г. Романів, предс.; Т. Давидів, заст.; В. Баковський, кас.; Л. Киндирись, заст.; О. Плескун, секр.; Д. Лукавий, заст.; О. Питляр і Т. Давидів, контрольори; В. Яхніцький і А. Петшаковська, опікуни хорих; Д. Лукавий і Л. Киндирись, хоружні; Ів. Франко, господар галі. Місячні збори Тов. Згода відбудуться в неділю, 12-го січня, в годині 2-гій пополудні, в галі Фрагс Нек Демократік Клоб, 2861 Істерн Булевард, Бронкс. Обовязково кождий член має прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. Тов. ім. Івана Франка, від. 253, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться в неділю, 12. січня, в годині 10-тій рано, у церковній гали. Просимо усіх членів прибути на означений час. Урядники і контр. комісія здадуть справоздання за цілий 1935 рік. Уряд на 1936 рік вибрано такий: Д. Харко, предс.; В. Босик, заст.; М. Кульбанський, секр.; І. Приступа, заст.; П. Павлів, кас.; М. Мельник, заст.; І. Приступа і Я. Федорак, контр. комісія; С. Костів і А. Поплавський, надз. хорих; М. Мельник, опікун діточий; С. Френц і І. Андрусик, трастіси; І. Приступа й М. Мельник, прапорчики; С. Костів, дверник; Макар Пукіш, менаджер.

ФРЕНКФОРД, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 268, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 12 січня, в годині 3-тій пополудні, в домі Укр. Громади при Вакелінс вул. Обовязком кождого члена є прийти і вислухати звіту контролі з діяльности урядників і вибрати уряд на біжучий рік. Просимо всіх прибути на означений час. Довгуючих членів напоминаємо, щоб вирівнали свої залеглости. На зборах будемо принимати дітей і старших в члени У. Н. Союза. — М. Шанайда, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

БРУКЛИН, Н. Я. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 11. січня, в годині 7:30 ввечір, в гали де звичайно. Кождий член повинен явитись на збори, бо є важні справи до вирішення. Буде звіт контр. комісії за 1935 рік. Новий уряд на 1936 рік: М. Більський, предс.; О. Рибак, заст.; Д. Багрій, секр.; Г. Кінаш, заст.; С. Пелехатий, кас.; Н. Долгун, заст.; В. Тижник, тростіст; В. Сенишин і М. Леньо, контрольори; В. Шимко і В. Говрилишин, надз. хроих; Г. Капелюх, господар галі. Збори будуть відбуватися в другу суботу по першім кождого місяця. — Дмитро Багрій, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 11. січня, в гали церковній, 24 Іст 25-та вул., точно в годині 7-мій ввечір. Обовязком кождого члена є явитись на тих зборах, позаяк маємо важні справи до полагодження. Буде справоздання касове за минулий рік як також вибір нового уряду на 1936 рік. — Юрій Бойко, предс.; Микита Пахолок, кас.; Андрій Бирич, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. То. вУкр. Січович Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що на річних зборах зістали вибрані наступні урядники на 1936 рік: В. Шишка, предс.; Г. Загоруйко, заст.; Л. Демчук, секр.; І. Вітушинський, заст.; А. Бодник, кас.; О. Задубера, заст.; О. Потіха, А. Чепеляк і І. Вітушинський, контрольори; Самійло Вітушинський і К. Чепеляк, дозирателі хорих. Збори відбудуться у неділю, 12. січня, в годині 1:30 пополудні. Взиваємо всіх членів прийти і заплатити свої вкладки. Напоминаємо тих членів, котрі були суспендовані минулого місяця, коли заплатять цього місяця, то будуть приняті наново до організації. Пригадуємо тим членам, котрі забагато довгують, щоб хоч трохи платили свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — Лука Демчук, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в годині 1-шій пополудні, в У. Н. Домі. Кождий член повинен прибути на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Урядники вибрані на 1936 рік: Теодор Сорока, предс.; Ілько Вовк, заст.; Григорій Стеців, секр.; Василь Комар, заст.; Григорій Забитко, кас.; Микола Броницький, заст.; Василь Стецула, Ігнатій Матківський і Микола Бокалець, контрольори; Іван Лучак і Михайло Куріца, доглядачі хорих; Іван Лучак і Семен Ґураль, прапорчики, Теодор Сорока, Микола Бокалець і Михайло Дмитрік, представники до У. Н. Дому. Збори будуть відбуватися в кожду другу неділю в місяци в У. Н. Домі при 4-тій і Ворд вул. — Григорій Стеців, секр., 219 Вест 2-га вул.

ҐЛЕСТОНБУРИ, КОНН. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 138, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 12-го січня, в годині 1-шій пополудні, в гали церковній при Гров вул. На порядку деннім буде справоздання старих урядників з цілорічного діловодства, контрольна комісія рівнож здасть своє справоздання. Буде вибір нового уряду на біжучий рік. Тому просимо всіх членів бути приявними на цих зборах, щоб почути справоздання і стан каси по кінець грудня м. р. та своєю приявністю поможете вибрати урядників на біжучий рік. Неприявний на зборах член буде підлягати карі згідно з братським статутом. — Лука Сидорак, предс.; Денис Качмарик, кас.; Семен Кунікевич, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Український Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що на річних зборах 28. грудня вибрано такий уряд на 1936 рік: Д. Пилевич, предс.; С. Гнира, заст.; А. Онисик, фін. секр.; Т. Павлина, заст.; І. Білобрам, кас.; Г. Розмаїтий, заст.; В. Кушнір, рек. секр. і бібліотекар; Шупяний, заст.; Г. Євусяк і Бабяк, контрольори; П. Кирчів, заст. Рівночасно повідомляємо, що звичайні місячні збори відбудуться у вівторок, 14. січня, в годині 7:30 ввечір, в салі Нар. Дому Укр. Амер. Ситизенів, 386 Джанстон Еве. У справах відділу просимо звертатись на адресу фін. секр.: Anthony Onysyk, 117 Lake St., Jersey City, N. J. Tel.: Journal Square 2-4298. — В. Кушнір, рек. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляємо членів відділу 339, що місячні збори відбудуться в суботу, 11. січня, в годині 5-тій пополудні, під ч. 3322 Норт Лавренс вул., у громадськім домі. На річних зборах 15. грудня вибрано такий уряд на 1936 рік: Іван Сорока, предс.; Йосиф Михайлюк, заст.; Іван Сорока с. Мих., кас.; Василь Мущика, заст.; Олекса Діорка секр.; Олекса Будай, заст. Збори мають відбуватися в другу суботу в місяци. Перші місячні збори відбудуться 11. січня, в годині 5-тій пополудні. Просимо усіх членів прийти на призначену годину, позаяк є важні справи до полагодження. — Іван Сорока с. Мик., предс.; Іван Сорока с. Мих., кас.; Олекса Діорка, секр. 234 W. Thorpe St., Phila, Pa.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в годині 2-гій пополудні, в гали парохіяльній, 45-47 Гоуп Евеня, Пасейк, Н. Дж. Є товариські справи до полагодження. Довгуючих членів напоминаємо, щоб прийшли і вирівнали свої довги, бо інакше будуть суспендовані. — І. Живицький, предс.; Т. Яськів, секр.

ВІПАНИ, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 172, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться 12. січня, точно в годині 2-гій пополудні, в гали церковній. Просимо всіх членів прийти на збори, бо маємо дуже важні справи до полагодження. Буде справоздання урядників і контр. комісії та вибір нового уряду на 1936 рік. Довгуючих членів просимо вирівнати свої довги ,щоб не переносити на наступний рік. Неприявні члени будуть карані згідно з ухвалою минулих зборів. — М. Мороз, предс.; Н. Кравчук, кас.; В. Денис, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 155, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 12. січня, в годині 5-тій ввечір, в салі Нар. Дому. Просимо довгуючих членів, щоб вирівнали свій довг, бо ті, що довгують зниш два місяці, будуть суспендовані, щоб опісля не було нарікання на уряд. Повідомляємо, що на 1936 рік вибрано такий уряд: Іван Waверчак, предс.; Стефан Ганимар, заст.; Андрій Яричевський, фін. секр.; Теодор Пізняк, проток. секр.; Василь Дригинич, кас.; Іван Гурняк, заст.; Пилип Щуцький, Микола Колодій і Теодор Ташуля, контр. комісія; Василь Попаца і Петро Ходань, господарі мастку і хоруржі; Йосиф Голіновський, Іван Бойко і Йосиф Ковальський, надзирателі хорих. — Андрій Яричевський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. М. Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 11 січня, в годині 7-мій ввечір, в українській правосл. церкві, 179 Корт вул. Обовязком всіх членів є прийти на ті збори, бо буде перебрання урядування на 1936 рік. В склад нового уряду вдодять: Гр. Дорошенко, предс.; С. Труш, заст.; Іван Атаманець, рек. секр.; Матвій Соколовський, кас.; Андрій Мудровський, фін. секр.; Михайло Війтишин і Микола Марад, контр. комісія; Василь Вакулінський і Гавриїл Стахура, тростіси. Просимо всіх членів бути на тих зборах. — М. Бодвар, предс.; В. Ткач, кас.; А. Мудровський, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Річні збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділюю, 12. січня, в годині 1-шій пополудні. На порядку нарад буде звіт уряду і контр. комісії та вибір нового уряду на 1936 рік. Тому взиваємо усіх членів прийти на ці збори точно на час. — С. Гвіздь, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Повідомляю членів Тов. Просвіта, від. 312, що місячні збори відбудутьс в суботу, 11. січня, в годині 7-мій ввечір точно, в гали парафіяльній на Делмор Еве. На зборах буде справоздання секретарки. Члени, котрі не прийдуть на збори, заплатять 50 ц. кари. — П. Овсяний, предс.

БОРНСАЙД, ШІКАГО, ІЛЛ. Повідомляємо членів Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 176, що звичайні збори відбудуться 13-го січня, в годині 7-мій ввечір. На збори мають прийти всі члени, бо маємо важні справи до полагодження, яких не можна було полагодити на річних зборах тому, що було мало членів. Контроля здасть справоздання на минулий рік. Члени, котрі не були на річних зборах і не вирівнали довгу, коли не прийдуть на ці збори, то будуть суспендовані цього місяця. — С. Дзюрдзевич, предс.; П. Бабяк, секр.

PORT JERVIS, N. Y. The "New Star" Society, Branch 88 of the Ukrainian National Associacion will hold its yearly meeting Sunday, January 12th, at the Church Hall, immediately after Mass| The presence of every member is necessary as there are many important matters to be dissussed. Meembers should bring all prospective members to this meeting. All dues must be paid up. — Mary Kniaziak, Pres.; Joanna Mudryk, Sec.; Rev. D. Mykytiak, Adv.

Підступ.

— Що вам знову впало до голови! Позичити вашому сусідові триста долярів! Та він вам напевно не віддасть...

— Пст! То дуже добре. Я маю надію, що як мені не віддадуть на час, то я їм зафантую їх прокляте пяніно!

Маленьке містечко має лише двох лікарів. Оба вони зустрілися на вулиці саме, як надійшов похорон.

— То не мій пацієнт — каже перший лікар.

— Мій також ні! — каже другий.

— Невже маємо ми в місті третього товариша?! — дивується перший лікар.

Жінка (до чоловіка): — Ах, який гарний захід сонця! Я готова би сидіти тут усю ніч і подивляти.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКР. КАТОЛ. ПАРОХІЯ в Міннеаполис, Мін., прийме сейчас дяко-учителя. Мусить бути здібний діріґент хору, в молодім віці і підприємчивий. Робота, як в кожній парохії. Платня після умови. Зголошення слати: St., Constantine Ukr. Cath. Curch, 312—6th Ave. N. E., Minneapolis. Min.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ. (69)

Довгий час великий, зеленоокий звір ішов услід за людиною. Потім Джеремія Джовнс задержався перед вузькою прямовисною скелею, що піднисилася просто вгору, та став дивуватися, що то за могутня сила розпердала цю гору.

Він поглянув цікаво довкола себе і — побачив льва. Він був здивований, але не занепокоєний. Він не мав някого досвіду із звірятами й зовсім не знав, чому властиво звір мав би на нього нападати. Автім, якби й напав, то він покладався на свій великий револьвер, що його носив при собі.

Всетаки він думав, що краще буде, як звір буде від нього-дальше. Здавалося, що скала дає йому добру нагоду для цього: отже він став уходити в вузьку розколину, спінаючися по відломках скали, що впали вниз.

Він ішов у провалину все дальше й дальше і був певний, що лев за ним уже не йде. На хвилю він відпочати. Потім, яких сто стіп від нього, де коридор закручується, появився лев.